ĢENERĀLADVOKĀTA MELHIORA VATELĒ [*MELCHIOR WATHELET*]
SECINĀJUMI,
sniegti 2015. gada 19. novembrī [1]

Lieta C-99/15

Christian Liffers
pret
Producciones Mandarina SL,
Mediaset España Comunicación SA, agrāk Gestevisión Telecinco SA

(Tribunal Supremo (Augstākā tiesa, Spānija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Intelektuālais īpašums — Audiovizuāls darbs — Direktīva 2004/48/EK — 13. pants — Zaudējumu atlīdzība — Apmērs — Morālais kaitējums — Noteikšanas metode

I – **Ievads**

1. Šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīvas 2004/48/EK par intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu 13. panta 1. punktu [2].

2. Prejudiciālajā jautājumā *Tribunal Supremo* (Augstākā tiesa, Spānija) vaicā Tiesai par apmēru, kādā no intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpuma cietusī persona var pretendēt uz atlīdzinājumu, un par to, vai no šīs kompensācijas iespējami izslēdzams morālais kaitējums.

II – **Atbilstošās tiesību normas**

A – *Savienības tiesības*

3. Saskaņā ar Direktīvas 2004/48 preambulas 10. apsvērumu direktīvas mērķis ir "tuvināt [dalībvalstu] tiesību sistēmas [tiesību aktus], lai iekšējā tirgū nodrošinātu augstu, līdzvērtīgu un viendabīgu aizsardzības līmeni".

4. Šīs direktīvas preambulas 26. apsvērumā ir precizēts, ka, "lai nodrošinātu kompensāciju par tāda pārkāpuma radīto kaitējumu, ko pārkāpējs, iesaistoties kādā darbībā, ir izdarījis apzināti vai viņam ir bijis pamats apzināties, ka minētā darbība radīs šādu pārkāpumu, tiesību īpašniekam izmaksājamo atlīdzību nosaka, ņemot vērā visus attiecīgos aspektus, piemēram, tiesību īpašnieka ienākumu zudumu vai pārkāpēja negodīgi gūto peļņu un attiecīgā gadījumā tiesību īpašniekam radīto morālo kaitējumu. Gadījumos, kad ir grūti noteikt faktiski radītā kaitējuma apjomu, kā alternatīvu atlīdzības summas noteikšanai var izmantot tādus elementus kā honorārus vai maksu, ko tiesību īpašnieks būtu saņēmis,

1 — Oriģinālvaloda – franču.

2 — OV L 157, 45. lpp.; Īpašais izdevums latviešu valodā, 17. nod., 2. sēj., 32. lpp.

ja pārkāpējs būtu prasījis atļauju izmantot attiecīgās intelektuālā īpašuma tiesības. Šīs direktīvas mērķis nav paredzēt dalībvalstīm saistības noteikt soda maksu, bet gan kompensāciju, ko nosaka atbilstīgi objektīvam kritērijam, ņemot vērā tiesību īpašniekam radītos zaudējumus, piemēram, izdevumus pārkāpuma un pārkāpēja noteikšanā un meklēšanā."

5. Direktīvas 2004/48 3. panta 2. punktā ir paredzēts, ka "šie pasākumi, kārtība un aizsardzības līdzekļi ir arī efektīvi, proporcionāli un preventīvi, un tos piemēro tā, lai izvairītos no šķēršļu radīšanas likumīgai tirdzniecībai un nodrošinātu, ka tos neizmanto ļaunprātīgi".

6. Šīs direktīvas 13. pantā "Kompensācijas" ir noteikts:

"1. Dalībvalstis nodrošina, ka kompetentās tiesu iestādes, saņemot cietušās puses iesniegumu, piespriež pārkāpējam, kas apzināti ir iesaistījies kontrafakta darbībā vai kam ir bijis pamats apzināties, ka minētā darbība ir kontrafakta darbība, izmaksāt tiesību īpašniekam kompensāciju, kas atbilst pārkāpuma dēļ radītā kaitējuma apmēram.Nosakot kompensācijas apjomu, tiesu iestādes:

a) ņem vērā visus attiecīgos aspektus, piemēram, cietušajai pusei radītās negatīvās ekonomiskās sekas, tostarp zaudēto peļņu, pārkāpēja negodīgi gūto peļņu un attiecīgos gadījumos arī citus faktorus, kas nav ekonomiskie faktori, piemēram, tiesību īpašniekam pārkāpuma dēļ nodarīto morālo kaitējumu;

vai

b) kā alternatīvu a) apakšpunktā minētajam attiecīgos gadījumos kaitējuma atlīdzinājumu nosaka kā vienreizēju maksājumu, pamatojoties uz noteiktiem faktoriem un noteikti ņemot vērā [un ņemot vērā vismaz] honorāru vai maksājumu summu, kas būtu saņemta, ja pārkāpējs būtu prasījis atļauju izmantot attiecīgās intelektuālā īpašuma tiesības.

2. Ja pārkāpējs ir iesaistījies kontrafakta darbībās neapzināti vai viņam nav bijis pamats to apzināties, dalībvalstis var noteikt, ka tiesu iestādes var dot rīkojumu par peļņas vai iepriekš noteiktās kompensācijas atgūšanu."

B – *Spānijas tiesības*

7. Intelektuālā īpašuma likuma pārstrādātās redakcijas (*Texto Refundido de la Ley de Propiedad Intelectual*), kurā grozījumi izdarīti ar 2006. gada 5. jūnija Likumu Nr. 19/2006, ar kuru paplašina intelektuālā un rūpnieciskā īpašuma tiesību aizsardzības līdzekļus un nosaka procesuālos noteikumus, lai atvieglotu dažādu Kopienas regulu piemērošanu (*Ley 19/2006, por la que se amplían los medios de tutela de los derechos de propiedad intelectual e industrial y se establecen normas procesales para facilitar la aplicación de diversos reglamentos comunitarios*) (2006. gada 6. jūnija *BOE* Nr. 134, 21230. lpp.; turpmāk tekstā – "*TRLPI*"), 140. pantā ir noteikts:

"1. Zaudējumu kompensācija, kas maksājama tiesību, kuras ir tikušas pārkāptas, īpašniekam, ietver ne tikai nodarītā kaitējuma vērtību, bet arī tiesību pārkāpuma dēļ zaudētās peļņas vērtību. Kompensācijas apmērs vajadzības gadījumā var ietvert izmeklēšanas izmaksas, kas radušās, lai iegūtu pieņemamus pierādījumus par attiecīgajā tiesvedībā izskatītā pārkāpuma izdarīšanu.

2. Zaudējumu kompensāciju pēc cietušās personas izvēles nosaka atbilstoši kādam no šiem kritērijiem:

a) negatīvās ekonomiskās sekas, tostarp cietušās puses zaudētā peļņa un prettiesiskās izmantošanas ceļā pārkāpēja gūtā peļņa. Morālā kaitējuma gadījumā tas ir jākompensē pat tad, ja nav pierādīta ekonomiskā kaitējuma esamība. Lai to novērtētu, ņem vērā pārkāpuma apstākļus, kaitējuma smagumu un darba prettiesiskās izplatīšanas vērienu;

b) summa, ko cietusī persona būtu saņēmusi kā atlīdzību, ja pārkāpējs būtu lūdzis atļauju izmantot attiecīgās intelektuālā īpašuma tiesības."

III – **Pamatlietas fakti**

8. *C. Liffers* ir audiovizuālā darba "Dos patrias, Cuba y la noche" ("Divas tēvzemes, Kuba un nakts") režisors, scenārija autors un producents. Šajā darbā, kas ir saņēmis vairākus apbalvojumus dažādos kinofestivālos, ir izklāstīti seši dažādu Havannas (Kuba) iedzīvotāju dziļi personiski stāsti.

9. *Producciones Mandarina SL* (turpmāk tekstā – "*Mandarina*") uzņēma dokumentālu audiovizuālu darbu par bērnu prostitūciju Kubā, kurā atspoguļotas noziedzīgās darbības, kas nofilmētas ar slēpto kameru. Šajā dokumentālajā filmā tika iekļauti vairāki "Dos patrias, Cuba y la noche" fragmenti, lai gan *C. Liffers* netika lūgta atļauja. Šī dokumentālā filma tika pārraidīta *Mediaset España Comunicación SA* (turpmāk tekstā – "*Mediaset*") piederošajā Spānijas televīzijas kanālā *Telecinco*, kur to noskatījās 13,4 % skatītāju.

10. *C. Liffers* cēla prasību *Juzgado de lo Mercantil de Madrid* (Madrides komerctiesa) pret *Mandarina* un *Mediaset*, kurā viņš minēto tiesu lūdza tostarp uzdot šiem uzņēmumiem pārtraukt jebkādu viņa intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumu un piespriest tām samaksāt viņam EUR 6740 sakarā ar viņa darba izmantošanas tiesību pārkāpumu, kā arī papildus EUR 10 000 kā kompensāciju par viņam nodarīto morālo kaitējumu.

11. Lai aprēķinātu par viņa darba izmantošanas tiesību pārkāpumu prasītās kompensācijas apmēru, *C. Liffers* izvēlējās "hipotētiskās licences maksas" jeb "hipotētiskās autoratlīdzības" kritēriju, proti, honorāru vai maksājumu summu, kas viņam būtu pienākusies, ja *Mandarina* un *Mediaset* viņam būtu lūgušas atļauju izmantot attiecīgās intelektuālā īpašuma tiesības. Tālab viņš piemēroja Audiovizuālo darbu producentu intelektuālā īpašuma tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācijas (*Entidad de Gestión de Derechos de los Productores Audiovisuales*) tarifus. Kompensācija par morālo kaitējumu tika aprēķināta, izmantojot vienotu likmi.

12. *Juzgado de lo Mercantil de Madrid* (Madrides komerctiesa) daļēji apmierināja *C. Liffers* prasību un piesprieda *Mandarina* un *Mediaset* tostarp samaksāt viņam EUR 3370 par šī pārkāpuma dēļ nodarītajiem zaudējumiem, kā arī EUR 10 000 par nodarīto morālo kaitējumu.

13. Apelācijas sūdzību par pirmās instances tiesas pasludināto nolēmumu izskatījusī *Audiencia Provincial de Madrid* (Madrides provinces tiesa) samazināja līdz EUR 962,33 kompensāciju, kas maksājama, pamatojoties uz hipotētisko licences maksu, un pilnībā atcēla rīkojumu *Mandarina* un *Mediaset* atlīdzināt *C. Liffers* nodarīto morālo kaitējumu. Proti, viņš esot lūdzis kompensāciju, kura aprēķināta, piemērojot *TRLPI* 140. panta 2. punkta b) apakšpunktā paredzēto hipotētiskās licences maksas kritēriju. Taču *Audiencia Provincial de Madrid* (Madrides provinces tiesa) uzskata, ka šis kompensācijas kritērijs ir alternatīvs kritērijam, kurš ir paredzēts minētā panta 2. punkta a) apakšpunktā, kurā paredzēta vienīgi kompensācija par morālo kaitējumu. Abu kritēriju apvienošana neesot atļauta.

14. Kasācijas sūdzībā par *Audiencia Provincial de Madrid* (Madrides provinces tiesa) spriedumu *C. Liffers* apstrīd kompensācijas par morālo kaitējumu atcelšanu un norāda, ka šī kompensācija nav atkarīga no izvēles starp *TRLPI* 140. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktā paredzētajiem kompensēšanas kritērijiem.

15. Šo kasācijas sūdzību izskatošā *Tribunal Supremo* (Augstākā tiesa) šaubās par to, kā ir jāinterpretē *TRLPI* 140. panta 2. punkta b) apakšpunkts, ar kuru Spānijas tiesībās paredzēts transponēt Direktīvas 2004/48 13. panta 1. punkta otrās daļas b) apakšpunktu.

IV – **Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu un tiesvedība Tiesā**

16. Ar 2015. gada 12. janvāra lēmumu, kas Tiesas kancelejā tika saņemts 2015. gada 27. februārī, *Tribunal Supremo* (Augstākā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

"Vai Direktīvas 2004/18 13. panta 1. punktu var interpretēt tādējādi, ka persona, kas cietusi no intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpuma un kas prasa mantiskā kaitējuma kompensāciju, kura aprēķināta, pamatojoties uz honorāru vai maksājumu summu, kas tai pienāktos, ja pārkāpējs būtu lūdzis atļauju izmantot attiecīgās intelektuālā īpašuma tiesības, nevar prasīt arī kompensāciju par tai nodarīto morālo kaitējumu?"

17. Rakstveida apsvērumus iesniedza *C. Liffers*, *Mandarina*, *Mediaset*, Spānijas, Vācijas, Francijas un Polijas valdība, kā arī Eiropas Komisija. Noslēdzoties šim tiesvedības rakstveida posmam, Tiesa atzina sevi par pietiekami informētu, lai lietu izlemtu, nerīkojot tiesas sēdi mutvārdu paskaidrojumu uzklausīšanai atbilstoši Tiesas Reglamenta 76. panta 2. punktam.

V – **Analīze**

18. Prejudiciālajā jautājumā *Tribunal Supremo* (Augstākā tiesa) būtībā vaicā, vai Direktīvas 2004/48 13. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tajā ir atļauts pusei, kas cietusi no intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpuma un kas prasa mantiskā kaitējuma kompensāciju, kura aprēķināta, pamatojoties uz honorāru vai maksājumu summu, kas tai tiktu samaksāta, ja pārkāpējs būtu lūdzis atļauju izmantot attiecīgās intelektuālā īpašuma tiesības, prasīt arī kompensāciju par tai nodarīto morālo kaitējumu.

19. Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru, interpretējot Savienības tiesību normu, ir jāņem vērā ne tikai tās teksts, bet arī tās konteksts un šo normu ietverošā tiesiskā regulējuma mērķi [3].

20. Šajā lietā gan Direktīvas 2004/48 13. panta 1. punkta formulējums, gan struktūra, kā arī teleoloģiskā interpretācija mudina domāt, ka šī tiesību norma ir jāinterpretē tādējādi, ka tajā ir atļauts ikvienai personai, kas cietusi no intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpuma, prasīt kompensāciju par nodarīto morālo kaitējumu neatkarīgi no tā, kāda metode ir izraudzīta, lai atlīdzinātu mantisko kaitējumu.

A – *Direktīvas 2004/48 13. panta 1. punkta otrās daļas formulējums*

21. Saskaņā ar Direktīvas 2004/48 13. panta 1. punkta otrās daļas b) apakšpunktā ierosināto alternatīvo metodi tiek piedāvāts kaitējuma atlīdzinājumu "[noteikt] kā vienreizēju maksājumu, pamatojoties uz noteiktiem faktoriem un *noteikti* ņemot vērā [un ņemot vērā *vismaz*] honorāru vai maksājumu summu, kas būtu saņemta, ja pārkāpējs būtu prasījis atļauju izmantot attiecīgās intelektuālā īpašuma tiesības" [4].

22. Neizdarot no tā kādu galīgu secinājumu par iespēju atlīdzināt iespējamo morālo kaitējumu saistībā ar Direktīvas 2004/48 13. panta 1. punkta otrās daļas b) apakšpunktu, ir jākonstatē, ka saskaņā ar šīs tiesību normas formulējumu skaidri ir atļauts ņemt vērā citus faktorus, ne vienīgi parasti maksājamos "honorārus vai maksājumus". Minētā faktora *a minima* raksturs skaidri izriet no tiesību akta franču valodas redakcijā izmantotā vārda "vismaz". Tas izriet arī no šīs normas redakcijām citās valodās [5].

3 — Skat. it īpaši spriedumus *Yaesu Europe* (C-433/08, EU:C:2009:750, 24. punkts); *Brain Products* (C-219/11, EU:C:2012:742, 13. punkts); *Koushkaki* (C-84/12, EU:C:2013:862, 34. punkts), kā arī *Lanigan* (C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, 35. punkts).

4 — Mans izcēlums.

5 — Skat. tostarp attiecīgi spāņu, čehu, vācu, grieķu, itāļu, holandiešu, portugāļu un slovāku valodas redakcijās vārdus "cuando menos", "alespoň", "mindestens", "τουλάχιστον", "at least", "per lo meno", "als ten minste", "no mínimo" un "prinajmenšom".

23. Šo interpretāciju nemaina apstāklis, ka Direktīvas 2004/48 13. panta 1. punkta otrās daļas b) apakšpunkta sākumā izmantots formulējums "kā alternatīvu".

24. Proti, Direktīvas 2004/48 13. panta 1. punkta sistēmiskā analīze apstiprina, ka, lai arī otrās daļas a) un b) apakšpunkts ir formulēti kā alternatīvi varianti, tas ir tādējādi, ka tie ir divi veidi, kā panākt vienu un to pašu rezultātu.

B – *Direktīvas 2004/48 13. panta 1. punkta sistēmiskā interpretācija*

25. Atbilstoši sistēmiskajai pieejai ir jāuzskata, ka daļas, no kurām sastāv kāds pants vai *a fortiori* kāda panta punkts, ir kopums, kura noteikumi nav aplūkojami savrupi [6]. Direktīvas 2004/48 13. panta 1. punkta otrajā daļā dalībvalstu tiesu iestādes tiek informētas par to, kā tās var noteikt intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpuma gadījumā maksājamo kompensāciju, savukārt 13. panta 1. punkta pirmajā daļā vairākumā valodu redakciju ir skaidri norādīts, ka šīm tiesu iestādēm ir jāpiespriež "pārkāpējam, kas apzināti ir iesaistījies kontrafakta darbībā vai kam ir bijis pamats apzināties, ka minētā darbība ir kontrafakta darbība, izmaksāt tiesību īpašniekam kompensāciju, kas *atbilst* pārkāpuma dēļ radītā *kaitējuma* apmēram" [7].

26. Tādējādi Direktīvas 2004/48 13. panta 1. punkta sistēmiskā analīze liecina, ka otrajā daļā ir noteikta *metodika*, kas var tikt izmantota, lai sasniegtu pirmajā daļā noteikto *rezultātu*. Taču šis rezultāts pavisam noteikti ir "pārkāpuma dēļ radītā" kaitējuma atlīdzināšana [8].

27. Līdz ar to Direktīvas 2004/48 13. panta 1. punkta sistēmiskā interpretācija liek arī pieņemt to, ka, atlīdzinot intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpuma dēļ nodarīto kaitējumu, tiek ņemts vērā arī iespējamais morālais kaitējums. Proti, zināmos apstākļos "honorāru vai maksājumu summ[a], kas būtu saņemta, ja pārkāpējs būtu prasījis atļauju izmantot attiecīgās intelektuālā īpašuma tiesības", tikai *daļēji* atspoguļo attiecīgo tiesību īpašniekam faktiski nodarīto kaitējumu, nevis atspoguļo kaitējumu, kuru tas *faktiski* ir cietis.

6 — Šajā ziņā skat. spriedumu *Sodiaal International* (C-383/14, EU:C:2015:541, 25. punkts).

7 — Mans izcēlums. Direktīvas 2004/48 13. panta 1. punkta teksta dāņu, igauņu, latviešu un holandiešu valodas redakcijās nav apstākļa vārda "faktiski". Tomēr saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru vienā no Savienības tiesību normas valodu redakcijām lietotais formulējums nevar būt vienīgais pamats šīs tiesību normas interpretācijai vai arī tam nevar piešķirt prioritāru nozīmi salīdzinājumā ar pārējo valodu redakcijām. Savienības tiesību normas ir interpretējamas un piemērojamas vienveidīgi, ņemot vērā visu Eiropas Savienības oficiālo valodu redakcijas. Gadījumā, ja Savienības tiesību akta teksts dažādu valodu redakcijās atšķiras, attiecīgā tiesību norma ir jāinterpretē atkarībā no tā tiesiskā regulējuma vispārējās struktūras un mērķa, kurā šī tiesību norma ietilpst (šajā ziņā skat. spriedumu *Léger*, C-528/13, EU:C:2015:288, 35. punkts un tajā minētā judikatūra). Šajā gadījumā ne vien apstāklis, ka gandrīz visās šīs tiesību normas valodu redakcijās ir rodams apstākļa vārds "faktiski", bet arī šīs normas formulējums kopumā (skat. iepriekš A sadaļu) un teleoloģiskā interpretācija (skat. iepriekš C sadaļu) mudina šo tiesību normu interpretēt tādējādi, ka ar atlīdzināmo kaitējumu patiešām domāts *faktiski* nodarītais kaitējums.

8 — Direktīvas 2004/48 13. panta 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunkts.

28. Lai arī šajā gadījumā nav pat runas par to, ka intelektuālo tiesību pārkāpuma izdarītājam būtu piespriežams maksāt sodošu zaudējumu atlīdzību [9], morālais kaitējums – kā, piemēram, konkrēti kaitējums reputācijai –, ja vien tas tiek pierādīts, manuprāt, neapšaubāmi varētu būt autoram faktiski nodarītā kaitējuma sastāvdaļa pati par sevi [10].

29. Tādējādi Direktīvas 2004/48 13. panta 1. punkta otrās daļas b) apakšpunktā paredzētā alternatīva ir nodarītā kaitējuma vērtējuma kritēriju izklāsts un tās mērķis nav mainīt minētā kaitējuma kompensācijas apmēru.

C – *Direktīvas 2004/48 13. panta 1. punkta teleoloģiskā interpretācija*

30. Visbeidzot konstatēju, ka atšķirīga interpretācija, kuras rezultātā morālais kaitējums tiktu izslēgts no kompensācijas par faktiski nodarīto kaitējumu, būtu pretrunā arī Direktīvas 2004/48 mērķiem.

31. Direktīvas 2004/48 preambulas 10. apsvērumā ir paskaidroti Eiropas Savienības likumdevēja izvirzītie mērķi. Šajā apsvērumā ir teikts, ka direktīvas mērķis "ir tuvināt [dalībvalstu] tiesību sistēmas [tiesību aktus], lai iekšējā tirgū nodrošinātu augstu, līdzvērtīgu un viendabīgu aizsardzības līmeni".

32. Šī mērķa sasniegšanai Direktīvas 2004/48 3. panta 2. punktā skaidri ir paredzēts, ka aizsardzības līdzekļi "ir arī efektīvi, proporcionāli un *preventīvi*, un tos piemēro tā, lai izvairītos no šķēršļu radīšanas likumīgai tirdzniecībai un nodrošinātu, ka tos neizmanto ļaunprātīgi" [11].

33. Šajos apstākļos nebūtu konsekventi no intelektuālā īpašuma tiesību īpašniekam maksājamās atlīdzības izslēgt tam nodarītā morālā kaitējuma kompensāciju, ja tas izvēlas prasīt atlīdzināt tam nodarīto mantisko kaitējumu saskaņā ar Direktīvas 2004/48 13. panta 1. punkta otrās daļas b) apakšpunktā paredzēto vienreizēja maksājuma metodi.

34. Proti, šādas izslēgšanas rezultātā piespriešanai tiktu atņemta visa preventīvā iedarbība, jo pārkāpuma izdarītājam būtu jāatlīdzina tiesību īpašniekam tikai summa, kas būtu bijusi jāmaksā, ja viņš būtu ievērojis minētās tiesības, un kas varētu būt mazāka par faktisko kaitējumu. Līdz ar to šāda kompensācija neatbilstu Savienības likumdevēja vēlmei nodrošināt augstu intelektuālā īpašuma aizsardzības līmeni.

35. Ar šādu ierobežojumu varētu tikt apšaubīta pati aizsardzības efektivitāte. Taču šeit runa ir par vienu no Direktīvā 2004/48 izvirzītajiem mērķiem, kurš ir jānodrošina dalībvalstīm [12]. Proti, kā rakstveida apsvērumos trāpīgi uzsver Komisija, ja būtu jāpieņem, ka morālais kaitējums ir izslēdzams, pārkāpējs vienlīdz sveikā cauri tiktu gan tad, ja viņš būtu reproducējis darbu bez atļaujas, gan tad, ja viņš būtu rīkojies likumīgi, lūdzot licenci [13].

9 — Iespēja piespriest maksāt sodošu zaudējumu atlīdzību juridiskajā literatūrā ir strīdīgs jautājums. *J.-C. Galloux* uzskata, ka Direktīvas 2004/48 galīgajā redakcijā šis jēdziens esot atmests. Tomēr šis pats autors uzskata, ka, lai arī direktīvā izmantotais formulējums norāda tikai uz to, ka kompensācijas aprēķinā ir jāņem vērā faktiski nodarītais kaitējums, šī kompensācija "var arī neaprobežoties" ar šo kaitējumu vien (Galloux, J.-C., "La directive relative au respect des droits de propriété intellectuelle", *Revue trimestrielle de droit communautaire*, 2004, 698. lpp.). Šajā pašā ziņā skat. Benhamou, Y., "Compensation of damages for infringements of intellectual property rights in France, under Directive 2004/48/EC and its transposition law – new notions?", no: *International Review of Intellectual Property and Competition Law*, 2009, 40(2), 125. lpp., it īpaši 140. un 143. lpp. Savukārt *M. Buydens* ļoti kritiski vērtē šo pieeju, pamatojoties uz pilnīga atlīdzinājuma principu, proti, *visa* kaitējuma atlīdzināšanu, bet neko vairāk (Buydens, M., "La réparation des atteintes aux droits de propriété intellectuelle", no: *Actualités en droits intellectuels*, UB3, Bruylant, 2015, 407.–434. lpp., it īpaši 408. un 417. lpp.). Šis autors uzskata, ka apstākļa vārda "faktiski" izmantošana Direktīvas 2004/48 13. panta 1. punktā liecinot par šī principa nostiprināšanu (minēts iepriekš, 411. lpp.).

10 — Šajā ziņā skat. Buydens, M., "La réparation des atteintes aux droits de propriété intellectuelle", *Actualités en droits intellectuels*, UB3, Bruylant, 2015, 407.–434. lpp., it īpaši 416. un 429. lpp.; Borghetti, J.-S., "Punitive Damages in France", no: Koziol, H., un Wilcox, V. (red.), *Punitives Damages: Common Law and Civil Law Perspectives*, Tort and Insurance Law, 25. sēj., 2009, 55.–73. lpp., it īpaši Nr. 26, kā arī Gautier, P.-Y., "Fonction normative de la responsabilité: le contrefacteur peut être condamné à verser au créancier une indemnité contractuelle par équivalent", *Recueil Dalloz*, 2008, 727. lpp., it īpaši Nr. 5.

11 — Mans izcēlums.

12 — Šajā ziņā skat. spriedumu *L'Oréal* u.c. (C-324/09, EU:C:2011:474, 131. punkts).

13 — Komisijas apsvērumu 29. punkts.

VI – **Secinājumi**

36. Ņemot vērā Direktīvas 2004/48 13. panta 1. punkta formulējumu, struktūru, kā arī mērķus, ierosinu Tiesai uz *Tribunal Supremo* (Augstākā tiesa) uzdoto prejudiciālo jautājumu atbildēt šādi:

Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīvas 2004/48/EK par intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu 13. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tajā ir ļauts personai, kas cietusi no intelektuālā īpašuma tiesību aizskāruma un kas prasa mantiskā kaitējuma kompensāciju, kura tiek aprēķināta, pamatojoties uz honorāru un maksājumu summu, kas tai pienāktos, ja pārkāpējs būtu lūdzis atļauju izmantot attiecīgās intelektuālā īpašuma tiesības, prasīt arī kompensāciju par tai nodarīto morālo kaitējumu.